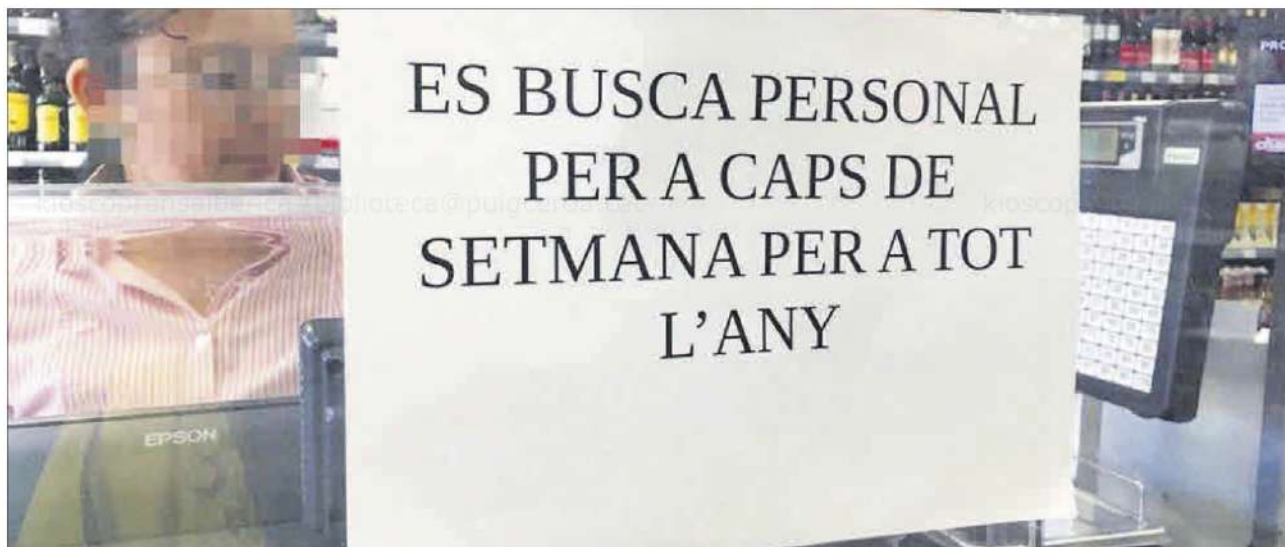

TEMA DEL DIA

Un cartell en un supermercat de Bellver demana treballadors per a tot l'any amb contracte de caps de setmana

MIQUEL SPA

La manca d'habitatge a la Cerdanya deixa l'empresariat sense treballadors

► El mateix sector turístic que encareix els preus es veu afectat per la impossibilitat de contractar personal nouvingut

Miquel Spa
PUIGCERDÀ

■ Com un cercle viciós, el turisme que encareix el mercat immobiliari de la Cerdanya i dificulta l'accés a l'habitatge ha començat a afectar també les empreses del sector impedit que contractin personal a causa de la mateixa impossibilitat de trobar lloc on viure. Els sectors de la restauració i l'hoteleria, però també d'altres amb personal mòbil com el del comerç o l'ensenyament, han fet un crit d'alerta per la dificultat d'establir els treballadors a la comarca.

Alguns establiments hotelers de la Cerdanya, com l'històric Hotel del Prado de Puigcerdà o d'altres més petits com l'Hostal del Pas de la Pera d'Aransa, s'han vist empesos a reobrir les antigues plantes destinades d'habitatge pels treballadors. La impossibilitat amb què topa el personal temporer de trobar un allotjament impedeix la seva arribada i cada vegada més els empresaris han d'oferir allotjament adjunt al contracte. Davant aquest escenari els empresaris aposten per una desestacionalització que, a més d'assegurar clients tot l'any, permetin als treballadors buscar allotjament per tot l'any a través de l'arrelament al territori. Així ho ha explicat la presidenta de la patronal

Empresariat Cerdanya, Montse Dolcet, la qual ha apuntat que «és un problema que tenim sobre la taula i ens preocupa tot i que no hi podem fer gran cosa perquè és una problemàtica global; nosaltres intentem allargar les tempo-

rades turístiques perquè així el treballador serà menys canviant i tindrà més facilitat per establir-se a la Cerdanya, perquè trobar pis per dos o tres mesos és encara més difícil». En el mateix sector, els restauradors de la Cerdanya

han establert recentment la necessitat de crear una borsa d'habitatge amb pisos compartits per oferir als treballadors que contractin per cada temporada. Aquesta mesura s'ha plantejat a la última reunió de la federació

d'hostaleria de les comarques gironines.

Torna l'antic pis del mestre

En la mateixa situació es troba el sector de l'ensenyament, el qual es nodreix cada any de professors vinguts d'arreu de Catalunya i el País Valencià. A l'Institut Pere Borrell de Puigcerdà, l'únic de la comarca, hi són destinats cada curs 25 educadors nous, del centenar que forma la plantilla. Per trobar-los un allotjament el mateix institut gestiona una borsa de contactes personals d'exprofessors o altres particulars que relloguen habitacions la majoria dels casos de paraula. Altres mestres s'instal·len tres nits a la setmana en hostals de Puigcerdà a partir d'un acord de llarga estada que els abarateix el preu per nit. La directora de l'institut, Amaya García, ha explicat que «la veritat és que la manca d'habitatge ens és un problema, sobretot pels que arriben nous a principis de curs; la majoria de vegades arriben a un pacte no oficial amb gent que els allotja a casa seva; hi ha pisos que cada curs van canviant el professor que acullen», recuperant en un nou format l'antic pis del mestre que hi havia als pobles. García ha remarcat que l'institut ha hagut de recórrer a aquests mètodes perquè «trobar lloguer a llarg termini a la Cerdanya és una odissea per tothom».

Lloguers a 900 euros i salaris a mil en un parc de cases amb el 63% d'estiueig

MIQUEL SPA, PUIGCERDÀ

■ Les xifres posen negre sobre blanc. A la Cerdanya el lloguer se situa al voltant dels 900 euros al mes per un pis de poc més de 60 metres quadrats. Una recerca a les immobiliàries evidència com a últim recurs un pis de menys de 50 metres quadrats per 650 euros

al mes. Amb tot, trobar-ne un que el propietari el vulgui llogar tot l'any és pràcticament impossible. Per contra els salaris dels sectors dominants, els del turisme i els serveis que hi estan vinculats, si situen al voltant dels mil euros amb horaris amb cap de setmana i un dia de festa de cada

set. La gran majoria de les ofertes, a més, són per temporada ja que així ho requereix l'actual estacionalització en campanyes de neu i estiu, de manera que encara resulta més complicat pels temporers de trobar un habitatge en un parc comarcal el 63% del qual és de segona residència.

Cartell demanant personal en un establiment de restauració

MIQUEL SPA

«Si no oferim el menjar i un lloc per viure no podem contractar ningú»

► L'Hostal del Pas de la Pera es veu obligat des de fa quatre anys a afegir un habitatge al contracte de treball per als temporers

L'Hostal del Pas de la Pera d'Arànsers al terme municipal de Lles de Cerdanya

ARXIU PARTICULAR

MIQUEL SPA. ARANSA

Arànsers és un dels pobles que configuren el terme municipal de Lles. Amb una població que ronda la quarantena de veïns, el poble és un dels destins turístics vinculats a la natura i l'esquí de fons gràcies a les pistes nòrdiques de Lles i el mateix Arànsers. Un dels seus establiments referents és l'Hostal del Pas de la Pera, que ofereix habitacions i restaurant. Des del 2019 el porta en Pep Sierra i, també des de llavors, es veu obligat a afegir als contractes de treball del personal temporer un servei d'allotjament i manutenció.

Als pobles més petits de la Cerdanya aquesta és una dinàmica empresarial que es va estenent cada vegada més perquè, d'una

banda, la gent que viu a la comarca ja té un lloc per viure i, de l'altra, els treballadors que hi arriben de nou no poden accedir al mercat immobiliari per insuficient i car: «normalment ja ho hem de fer així perquè gent de la zona que no tingui treball n'hi ha molt poca, de manera que haig de contractar algú que vingui de lluny a qui li hem d'oferir lloc per dormir i menjar». L'hostal té a la part superior un annex que és un habitatge independent on allotja els nous temporers. En els últims quatre anys s'hi han instal·lat uns vuit treballadors, provinents de Barcelona, la resta de Catalunya, l'Aragó o l'Argentina. Econòmicament l'oferta és molt competitiva, segons considera l'hostaler, perquè

assegura lloc per viure, menjar cada dia i a sobre un salari digne. Amb tot, apunta Sierra, «no tothom la valora perquè si bé tothom diu que al Pirineu s'hi viu molt bé, després a l'hora de passar l'hivern o viure-hi tot l'any ja és diferent... De vegades el treballador ens aguanta més, però molt sovint pleguen després de la temporada

Des del 2019 vuit assalariats de temporada s'han instal·lat a l'habitatge que ofereix l'hostal

La gran majoria d'aturats ho són del sector serveis

► Les xifres oficials d'atur registrat a la Cerdanya per l'Institut d'Estadística de Catalunya indica que hi havia, a principis d'any, 467 persones sense feina. D'aquests aturats, quatre són del ram de l'agricultura, 18 de la indústria, 55 de la construcció, 384 del sector serveis en el qual hi ha inclòs el turisme i les empreses que hi estan vinculades, i set són treballadors sense ocupació anterior. Pel que fa a la població ocupada, el registre indica 4.000 persones i una població inactiva formada per 3.600 persones d'un total de 8.000 veïns de més de 16 anys.

d'hivern o estiu. No és per un problema de sou que no vingui gent sinó pel fet de viure en un poble molt petit, tothom vol viure a la muntanya però després arriba un dia que diuen buf...». La situació es repeteix en altres establiments del municipi de Lles, un terme amb establiments històrics de la banda lleidatana de la comarca centrats en les activitats de natura i esquí com ara la Fonda Domingo, Hotel Mirador o el càmping el Cortal del Gral.

El factor humà: la convivència

La necessitat empresarial de conviure amb els treballadors per poder tirar endavant el negoci genera també una dinàmica humana difícil de gestionar: «els treballadors acaben sent com de la família, es passen aquí moltes hores i viuen a dalt i, després quan arriba el setembre i acaba la temporada d'estiu, marxen, així cada vegada». Sierra no veu una altra solució a curt termini mentre el mercat immobiliari sigui l'actual.

El Sindicat creat per la base popular impulsa una borsa ètica de pisos i cases

► Un moviment social a la vall treballa en paral·lel als empresaris i les administracions

Una reunió del SHC

M.S. PUIGCERDA

En paral·lel als moviments de l'empresariat i les administracions per obrir esclletxes en el mercat immobiliari, la societat cerdana, que viu un moment d'especial dinamisme, ha bastit també la seva estratègia. En aquest sentit, el recentment creat Sindicat de l'Habitatge de Cerdanya, òrgan vinculat al Sindicat de Llogateres de Catalunya, treballa en la creació d'una borsa ètica d'habitatge. Es tracta d'una borsa de cases i pisos que siguin propietat de persones de la vall sensibilitzades en l'accés digne a l'habitatge i que estiguin disposades a llogar els pisos a preus raonables per viure-hi tot l'any. En aquest sentit, el repte del Sindicat és posar en contacte els buscadors de casa amb els tenidors conscienciats per, així, esquivar el mercat immobiliari turístic, el qual fixa preus inassumibles per bona part de la classe treballadora de la vall. Entre els objectius del nou organisme també hi ha els d'informar i conscienciar la població dels seus drets en matèria d'habitatge; reclamar l'administració que compleixi els seus deures i competències en aquest àmbit; informar arrendadors i agències immobiliàries de les seves obligacions.